

ด่วนที่สุด
ที่ กษ ๐๕๐๙.๓/๖๐

สวค. 168
วันที่ 7 พ.ค. 62
เวลา 18.43

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 6247 มว
วันที่ 7 พ.ค. 2562 เวลา 9.05

คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการทำประมง
ผิดกฎหมาย
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง รายงานผลการประชุมคณะทำงานร่วมระหว่างรัฐบาลไทยและคณะกรรมการการยุโรปในการต่อต้านการทำประมง
ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายขอเสนอเรื่อง รายงานผลการประชุม
คณะทำงานร่วมระหว่างรัฐบาลไทยและคณะกรรมการการยุโรปในการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน
และไร้การควบคุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบและพิจารณา
ทั้งนี้ เป็นเรื่องที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศ
ที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งเป็นไปตามคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๘ คณะกรรมการการยุโรปได้ประกาศว่าประเทศไทย
มีความเป็นไปได้ที่จะถูกระบุให้เป็นประเทศที่สามที่ไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำประมง
ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated (IUU) Fishing) หรือได้รับ
ใบเหลือง ตามกฎระเบียบ ของคณะกรรมการการยุโรป ที่ ๑๐๐๕/๒๐๐๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๑ ว่าด้วย
การจัดตั้งระบบของประชาคมยุโรปในการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน
และไร้การควบคุม (กฎระเบียบ IUU) โดยที่สถานการณ์การประมงไทยยังมีปัญหาด้านการทำประมง IUU
และสหภาพยุโรปเห็นว่าไทยจะต้องปรับปรุงแก้ไขการควบคุมการทำประมง IUU

๑.๒ หลังจากรัฐบาลไทยได้แก้ไขปัญหการทำประมง IUU โดยร่วมมือกับคณะกรรมการการ
ยุโรปอย่างใกล้ชิด เป็นเวลาเกือบ ๔ ปี คณะกรรมการการยุโรปมีความพึงพอใจในผลงานและความสำเร็จในการแก้ไข
ปัญหการทำประมง IUU ซึ่งจะทำให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน คณะกรรมการการยุโรปจึงได้ประกาศปลด
ใบเหลืองให้แก่ประเทศไทย เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

๑.๓ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ ดังนี้

๑.๓.๑ เห็นชอบข้อกำหนดคณะทำงานร่วมระหว่างรัฐบาลไทยและคณะกรรมการการ
ยุโรปในการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ตามที่คณะอนุกรรมการแก้ไข
ปัญหการทำประมงผิดกฎหมายเสนอ โดยหากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนร่างข้อกำหนดดังกล่าว ในส่วนที่ไม่ใช่
สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้สามารถดำเนินการได้โดยให้นำเสนอ
คณะรัฐมนตรีในภายหลัง พร้อมทั้งให้ชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับการปรับเปลี่ยดังกล่าวด้วย

๑.๓.๒ แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายไทยของคณะทำงานร่วมระหว่างรัฐบาลไทยและคณะกรรมการการ
ยุโรปในการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม

๒. เหตุผลความ...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำประมง IUU เป็นวาระเร่งด่วนแห่งชาติที่รัฐบาลให้ความสำคัญและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมบูรณาการปฏิบัติงาน เพื่ออนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรประมงทะเลและการทำประมงให้เกิดความยั่งยืน และได้มีการจัดตั้งคณะทำงานร่วมระหว่างรัฐบาลไทยและคณะกรรมการการยุโรป เพื่อเป็นกลไกความร่วมมือทวิภาคีระหว่างประเทศไทยและสหภาพยุโรป โดยคณะทำงานร่วมฯ ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จึงนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าว และจากผลการประชุมคณะทำงานร่วมฯ ในครั้งนี้ จำเป็นต้องมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานในส่วนที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่องต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ภายหลังการปลดใบเหลือง ประเทศไทยและสหภาพยุโรปจะดำเนินความร่วมมือในการต่อต้านการทำประมง IUU พร้อมทั้งขยายการดำเนินความร่วมมือไปยังระดับภูมิภาคและในประเด็นปัญหาอื่น ๆ ของโลก และมีการประชุมคณะทำงานร่วมระหว่างรัฐบาลไทยและคณะกรรมการการยุโรป ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ ซึ่งผลการประชุมดังกล่าว จะมีประเด็นไปสู่การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมการในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ ต่อไป

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สรุปผลการประชุมคณะทำงานร่วมระหว่างรัฐบาลไทยและคณะกรรมการการยุโรป

จากการประชุมคณะทำงานร่วมระหว่างรัฐบาลไทยและคณะกรรมการการยุโรป ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ มีผลการประชุมในประเด็นต่าง ๆ และที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๔.๑.๑ ระบบการติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวัง

หน่วยงานของไทยได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนหน่วยงานรับผิดชอบในการปฏิบัติจากศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (ศปมผ.) เป็น ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) และกรมประมง โดยกรมประมงมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้า - ออก (ศูนย์ PIPO) ในขณะที่ ศรชล. มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการทำงานแบบสหวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่ท่าเทียบเรือ รวมทั้งการประสานงานในทะเลและการเฝ้าระวังทางอากาศ ทั้งนี้ ศูนย์ปฏิบัติการเฝ้าระวังการทำประมง (Fisheries Monitoring Center: FMC) ของกรมประมงยังมีความรับผิดชอบในการประเมินความเสี่ยงและการบังคับใช้เป้าหมายการตรวจ กรมประมงได้ขยายความร่วมมือกับต่างประเทศ โดยมีผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ ๑๑ ประเทศ เดินทางมาศึกษาดูงานศูนย์ปฏิบัติการเฝ้าระวังการทำประมง (FMC) และศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้า - ออก (ศูนย์ PIPO) นอกจากนี้ กรมประมงได้แจ้งแผนการอนุญาตให้เรือประมงเริ่มออกไปทำประมงนอกน่านน้ำได้ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป ในพื้นที่ทำการประมง ได้แก่ พื้นที่ทางตอนใต้ของมหาสมุทรอินเดีย (Southern Indian Ocean Fisheries Agreement: SIOFA) รัฐเอกราชปาปัวนิวกินี และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ โดยกรมประมงยืนยันว่าจะออกใบอนุญาตการทำประมงนอกน่านน้ำเมื่อมีความมั่นใจว่าเรือประมงเหล่านั้น สามารถปฏิบัติตามข้อบังคับที่กำหนดไว้ตามกฎหมายประมงได้ ทั้งนี้ มีประเด็นที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง ดังนี้

(๑) รัฐบาลไทยแจ้งความคืบหน้าแก่คณะผู้แทนของสหภาพยุโรป เกี่ยวกับการเปลี่ยนหน่วยงานรับผิดชอบในการปฏิบัติจาก ศปมผ. เป็น ศรชล. และกรมประมง รวมถึงยืนยันการยกเลิกคำสั่ง คสช. ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยคณะผู้แทนของสหภาพยุโรปยินดีจะให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานที่กรมประมงและ ศรชล. กำลังพัฒนาเพื่อให้มั่นใจว่าระบบการควบคุม ตรวจสอบจะมีความยั่งยืนภายใต้โครงสร้างใหม่ต่อไป

(๒) ทั้งสองฝ่าย...

(๒) ทั้งสองฝ่ายจะแลกเปลี่ยนข้อมูลกันอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการต่อต้านการทำประมง IUU ของประเทศที่อยู่ในความสนใจของทั้งสองฝ่าย โดยมุ่งหวังว่าจะขยายความร่วมมือในการต่อต้านการทำประมง IUU ไปยังต่างประเทศและภูมิภาคอื่น ๆ ร่วมกันอย่างเข้มแข็งยิ่งขึ้น

(๓) รัฐบาลไทยจะให้ข้อมูลแก่คณะผู้แทนของสหภาพยุโรปอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการทำประมงนอกน่านน้ำของกองเรือประมงไทย โดยทั้งสองฝ่ายจะร่วมมือและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับองค์การบริหารจัดการประมงระดับภูมิภาค (Regional Fisheries Management Organizations: RFMOs) หรือประเทศที่สามที่เรือประมงไทยจะเข้าไปทำการประมงตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

๔.๑.๒ การบริหารจัดการกองเรือประมง

กรมเจ้าท่าแสดงให้เห็นถึงความคืบหน้าล่าสุดในการควบคุมเรือและการพัฒนาฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่สร้างขึ้น รวมทั้ง การดำเนินการกับเรือเบ็ดราวของสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน ๕ ลำ ที่จอดทิ้งไว้ที่จังหวัดภูเก็ต ซึ่งพบระหว่างการตรวจประเมินของสหภาพยุโรปเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ โดยการดำเนินการยังอยู่ระหว่างการสืบสวนข้อมูลเพื่อความชัดเจน กรมประมงและกรมเจ้าท่าได้ทบทวนมาตรการจำค่าชดเชยสำหรับการนำเรือออกนอกกระบวน โดยคณะผู้แทนของสหภาพยุโรปได้ให้ข้อเสนอแนะในประเด็นความเสี่ยงที่ค่าชดเชยดังกล่าวจะถูกนำไปพัฒนาศักยภาพการทำประมงให้ทันสมัยยิ่งขึ้น หรือนำไปสร้างเรือประมงใหม่ที่มีสัญชาติไทยเป็นเจ้าของแล้วไปทำประมงผิดกฎหมาย ทั้งนี้ มีประเด็นที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง ดังนี้

(๑) รัฐบาลไทยจะให้ข้อมูลความคืบหน้าเกี่ยวกับการสอบสวนเรือเบ็ดราวของสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน ๕ ลำ ที่จอดทิ้งไว้ที่จังหวัดภูเก็ตแก่สหภาพยุโรป

(๒) รัฐบาลไทยจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับความคืบหน้าของการนำเรือออกนอกกระบวน และมาตรการที่กำหนดเพื่อป้องกันมิให้เงินค่าชดเชยที่ให้แก่เจ้าของเรือดังกล่าว ถูกนำไปใช้ในทางไม่พึงประสงค์ ได้แก่ การเพิ่มศักยภาพการทำประมงหรือการลงทุนในเรือประมงต่างชาติที่ควบคุมไม่ได้

(๓) สหภาพยุโรปจะให้ความร่วมมือกับประเทศไทยในความพยายามที่จะสร้างความเข้มแข็งให้กับความร่วมมือระดับภูมิภาคอาเซียนในประเด็นเกี่ยวกับทะเลเปิด

๔.๑.๓ การบังคับใช้กฎหมาย

สำนักงานอัยการสูงสุดให้ข้อมูลใน ๒ ประเด็น ได้แก่ ๑) การตัดสินของศาลอุทธรณ์ในคดีเรือประมงนอกน่านน้ำ จำนวน ๓ ลำ ที่ได้รับการยกฟ้องโดยศาลจังหวัดระนอง และ ๒) ประเทศไทยยังอยู่ระหว่างสอบสวนเรือประมงที่เคยมีสัญชาติไทย ได้แก่ เรือ อ. ศิริชัยนาวา ๑๕ และโชติชัยนาวิ ๓๕ เนื่องจากระหว่างการสำรวจเรือของกรมเจ้าท่าพบว่า เรือ อ. ศิริชัยนาวา ๑๕ ได้จมไปแล้ว แต่หน่วยงาน European Union Naval Force (EUNAVFOR) ของสหภาพยุโรปได้พบเห็นเรือดังกล่าวทำการประมงอยู่ในมหาสมุทรอินเดีย ทั้งนี้ ประเทศไทยได้แจ้งเตือนไปยังรัฐชายฝั่งที่เกี่ยวข้องเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมแล้ว นอกจากนี้คณะผู้แทนจากสหภาพยุโรปได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้รับจาก EUNAVFOR ล่าสุดว่า เรือโชติชัยนาวิ ๓๕ อาจมีการทำประมงผิดกฎหมายในน่านน้ำสหพันธ์สาธารณรัฐโซมาเลีย ซึ่งฝ่ายไทยกำลังเผชิญความยากลำบากในการดำเนินคดี เนื่องจากความขัดแย้งในคำให้การของเจ้าหน้าที่สหพันธ์สาธารณรัฐโซมาเลีย รัฐบาลไทยทราบถึงความเป็นไปได้ที่จะพบเรือที่เคยมีสัญชาติไทยแต่ปัจจุบันได้จดทะเบียนธงชาติอื่นมีการกระทำผิดกฎหมายในลักษณะคล้ายคลึงกันนี้ในอนาคต ทั้งนี้ มีประเด็นที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง ดังนี้

(๑) รัฐบาลไทยจะแจ้งความคืบหน้าเกี่ยวกับคดีเรือประมงนอกน่านน้ำ จำนวน ๓ ลำ ที่ศาลไทยตัดสินยกฟ้อง และการยื่นฟ้องข้อหาเพิ่มเติมในการกระทำผิดกฎระเบียบของคณะกรรมการการประมงแห่งมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Tuna Commission: IOTC)

(๒) รัฐบาลไทย...

(๒) รัฐบาลไทยจะสืบสวนเกี่ยวกับเจ้าของเรือประมงที่มีสัญชาติไทยเปลี่ยนไปชักธงสัญชาติอื่น ทั้งนี้ สหภาพยุโรปจะแจ้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ได้รับจากหน่วยงาน EUNAVFOR ของสหภาพยุโรปเกี่ยวกับเรือ อ. ศิริชัยนาวา ๑๕ และยินดีจะประสานกับหน่วยงานสหพันธ์สาธารณรัฐโซมาเลียและสาธารณรัฐจิบูตีเพื่อกดดันให้ร่วมมือกับรัฐบาลไทยในการสอบสวนผู้มีสัญชาติไทยที่เกี่ยวข้องกับเรือลำนี้

(๓) รัฐบาลไทยจะดำเนินการจัดทำข้อมูลและความเชื่อมโยงของเรือประมงที่มีสัญชาติไทยเป็นเจ้าของแต่เปลี่ยนไปชักธงประเทศอื่น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกต่อการบังคับใช้กฎหมายกับผู้สัญชาติไทยตามที่ระบุไว้ในกฎหมายประมง

๔.๑.๔ การตรวจสอบย้อนกลับ และใบรับรองการจับสัตว์น้ำ

คณะผู้แทนจากสหภาพยุโรปได้นำเสนอความคืบหน้าเกี่ยวกับระบบ CATCH ซึ่งเป็นระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์กลางสำหรับใบรับรองการจับสัตว์น้ำของสหภาพยุโรป (EU Catch Certificate) และสร้างความเข้มแข็งของระบบการควบคุม ณ พรหมแดนของสหภาพยุโรป โดยระบบ CATCH เป็นระบบที่ใช้ตามความสมัครใจจนกว่าจะมีการออกกฎหมายเพื่อปฏิรูปข้อบังคับการควบคุม ซึ่งกรมประมงแสดงความสนใจในระบบดังกล่าวและยืนยันว่าจะเข้าร่วมการเปิดตัวระบบดังกล่าวในงานแสดงสินค้าอาหารทะเล และกรมประมงยังอยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อควบคุมการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำภายใต้หลักการ “ประเทศไทยปราศจากสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ IUU” หรือ “IUU free Thailand” โดยหลังจากผู้แทนจากสหภาพยุโรปได้นำเสนอระบบการควบคุมการนำเข้าสัตว์น้ำของสหภาพยุโรปเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ แล้ว คณะกรรมการ IUU free Thailand จะเชิญผู้แทนจากสหรัฐอเมริกาให้ข้อมูลเกี่ยวกับระบบของสหรัฐอเมริกา รวมทั้งจัดจ้างที่ปรึกษาภายนอก เพื่อศึกษาและเสนอแนะทางเลือกต่าง ๆ โดยรัฐบาลไทยจะตัดสินใจว่าจะใช้ระบบแบบใดในเดือนกันยายน ๒๕๖๒ โดยจะเริ่มใช้ระบบใหม่ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ ทั้งนี้ มีประเด็นที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง ดังนี้

(๑) คณะผู้แทนของสหภาพยุโรปจะแจ้งให้กรมประมงทราบอย่างต่อเนื่องถึงความคืบหน้าของระบบ CATCH และจะเชิญกรมประมงเข้าร่วมในการเปิดตัวระบบที่จะจัดขึ้นในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒

(๒) ประเทศไทยจะแจ้งให้คณะผู้แทนของสหภาพยุโรปทราบอย่างต่อเนื่องถึงความคืบหน้าของการดำเนินงานตามหลักการ “IUU free Thailand” และคณะผู้แทนของสหภาพยุโรปยินดีจะให้คำแนะนำทางเทคนิคเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักการดังกล่าว

๔.๑.๕ ความร่วมมือกับประเทศที่สามและองค์การบริหารจัดการประมงระดับภูมิภาค

คณะผู้แทนของสหภาพยุโรปแจ้งถึงความคืบหน้าของการหารือระดับทวิภาคีกับประเทศที่สาม โดยเน้นการหารือกับอาเซียน โดยเฉพาะสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ราชอาณาจักรกัมพูชา และสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ รวมถึงประเทศอื่น ๆ อาทิ สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) และสาธารณรัฐมัลดีฟส์ ซึ่งเป็นประเทศที่มีความเชื่อมโยงด้านการประมงกับภาคการประมงของไทย และกรมประมงได้แสดงเจตจำนงในการสร้างความเข้มแข็งของความร่วมมือในประเด็นการติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวัง (MCS) กับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และราชอาณาจักรกัมพูชา รวมทั้งขยายความสัมพันธ์กับประเทศที่ส่งออกทูน่ามายังประเทศไทย อาทิ สาธารณรัฐมัลดีฟส์ และสาธารณรัฐมอริเชียส และประเทศไทยแจ้งว่ายังมีความท้าทายในการบังคับใช้กฎหมายกับเรือที่เคยเป็นสัญชาติไทยและเปลี่ยนไปใช้สัญชาติของประเทศอื่นที่มีกฎระเบียบที่อ่อนกว่า ทั้งสองฝ่ายเห็นตรงกันที่จะหารือแลกเปลี่ยนถึงการดำเนินการที่เป็นไปได้เกี่ยวกับเรือไร้สัญชาติและเรือสัญชาติไทยที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงภายใต้ธงของประเทศอื่น

ทั้งนี้ ในส่วนความร่วมมือกับองค์การบริหารจัดการประมงระดับภูมิภาค (RFMOs) จะจำกัดอยู่ในประเด็นการทำประมง IUU รวมทั้งการควบคุม และการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องดังที่ระบุในข้อกำหนดของคณะทำงานร่วมฯ เท่านั้น

ในประเด็นการ...

ในประเด็นการถืออาวุธขึ้นตรวจเรือ ตามที่ได้เคยหารือใน SIOFA เมื่อปี ๒๕๖๑ เรื่องการจัดทำแนวทางการขึ้นเรือและตรวจเรือในทะเลหลวง ประเทศไทยเห็นด้วยกับการตรวจบนเรือในพื้นที่ทะเลหลวงโดยกำลังทหาร แต่ไม่เห็นด้วยกับการถืออาวุธขึ้นบนเรือ คณะผู้แทนของสหภาพยุโรปเห็นว่า อาจจะนำข้อบังคับของ UN Fish Stock Agreement (UNFSA) มาใช้ในประเด็นดังกล่าว ดังนั้น เห็นควรมีการประนีประนอมเพื่อประโยชน์ของทุกฝ่าย ทั้งนี้ มีประเด็นที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง ดังนี้

(๑) ทั้งสองฝ่ายจะศึกษาความเป็นไปได้ในการทำงานร่วมกันเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศที่สามเพื่อเพิ่มศักยภาพในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทั้งสองฝ่ายจะแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนทางเทคนิคให้กับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและราชอาณาจักรกัมพูชา

(๒) ทั้งสองฝ่ายจะร่วมมือกันพิจารณาข้อเสนอใด ๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการทำประมง IUU ในช่วงก่อนการประชุม IOTC และ SIOFA เพื่อนำไปหารือในการประชุมดังกล่าว

๔.๑.๖ การขยายความร่วมมือการต่อต้านการทำประมง IUU สู่อาเซียน

คณะผู้แทนของสหภาพยุโรปและผู้แทนรัฐบาลไทย โดยกรมประมงและกระทรวงการต่างประเทศได้หารือเกี่ยวกับร่างวาระสำหรับการประชุมเพื่อจัดตั้งคณะทำงานต่อต้านการทำประมง IUU อาเซียน (ASEAN IUU Task Force) ที่เสนอโดยประเทศไทยภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียนกับสหภาพยุโรป (Enhanced Regional EU – ASEAN Dialogue Instrument: E – READI) ที่จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๔ – ๕ เมษายน ๒๕๖๒ โดยคณะผู้แทนของสหภาพยุโรปได้ให้ความเห็นเพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างกรอบการดำเนินงาน (Terms of Reference: TOR) สำหรับการจัดตั้งคณะทำงานต่อต้านการทำประมง IUU

(๑) รัฐบาลไทยเห็นชอบที่จะจัดสร้าง TOR ที่ปรับปรุงแก้ไขฉบับใหม่ให้คณะผู้แทนสหภาพยุโรป (กรมประมงได้ส่งร่างดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และคณะผู้แทนสหภาพยุโรปได้ให้ความเห็นเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒)

(๒) รัฐบาลไทยเห็นชอบที่จะส่งร่าง TOR ให้กับสำนักงานเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) เพื่อแจ้งให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ ต่อไป

(๓) ทั้งสองฝ่ายจะร่วมมือกันอย่างต่อเนื่องเพื่อจัดการประชุมในเดือนเมษายน ๒๕๖๒ โดยร่วมมือกับสำนักงานสหภาพยุโรปในกรุงเทพมหานครและจาการ์ตา และเจ้าหน้าที่ E – READI รวมทั้งติดตามการหารือระหว่างสหภาพยุโรปและอาเซียนเกี่ยวกับการทำประมง IUU ภายใต้ความร่วมมืออาเซียนและสหภาพยุโรปในโครงการ E – READI เพื่อต่อต้านการทำประมง IUU

๔.๒ การจัดตั้ง “สำนักงานประสานงานการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม”

เนื่องจากการดำเนินการแก้ไขปัญหาการทำประมง IUU เป็นการบูรณาการการปฏิบัติงานจากหลายหน่วยงาน ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีภารกิจเฉพาะด้าน แต่มีความเชื่อมโยงกัน ประกอบกับการประชุมร่วมระหว่างผู้แทนรัฐบาลไทยและคณะผู้แทนของสหภาพยุโรป ตามข้อกำหนดการทำงานร่วมระหว่างรัฐบาลไทยและคณะกรรมาธิการยุโรปในการต่อต้านการทำประมง IUU ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จะเป็นอย่างต่อเนื่อง (อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง) เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการเจรจาและการจัดเตรียมข้อมูลการต่อต้านการทำประมง IUU ของประเทศไทยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายพิจารณาแล้ว จึงเห็นควรจัดตั้งหน่วยงานภายใต้กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชื่อ “สำนักงานประสานงานการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม” โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๔.๒.๑ บทบาทหน้าที่ของสำนักงานฯ ดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศ และดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายมอบหมาย

๔.๒.๒ บุคลากร มอบหมายให้อธิบดีกรมประมง ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสำนักงานฯ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย กรมประมง กรมเจ้าท่า กรมศุลกากร กรมการจัดหางาน กรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด มอบหมายบุคลากรของหน่วยงานทำหน้าที่ประสานงาน หน่วยงานละ ๑ คน และให้กรมประมงดำเนินการจัดสรรเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำสำนักงานฯ

๔.๒.๓ มอบหมายให้สำนักงบประมาณ จัดสรรงบประมาณให้กรมประมงเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานของสำนักงานฯ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๕.๑ ประเทศไทยดำเนินการต่อต้านการทำประมง IUU ได้อย่างต่อเนื่อง โดยร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับสหภาพยุโรป ที่จะสนับสนุนด้านเทคนิคและงบประมาณในการดำเนินงานแก่ประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน

๕.๒ ประชาชนชาวไทยโดยเฉพาะชาวประมงไทยได้รับทราบและเข้าใจถึงนโยบายของรัฐบาล ในด้านการประมงที่ยั่งยืนรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของการประมงไทย สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการดำเนินนโยบายของรัฐบาลในการต่อต้านการทำประมง IUU และบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน

๕.๓ ประเทศไทยจะได้รับการยอมรับจากประชาคมโลก และสามารถเป็นผู้นำในการต่อต้านการทำประมง IUU ในภูมิภาค เพื่อขยายความร่วมมือในการต่อต้านการทำประมง IUU และการบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืนไปในระดับภูมิภาคและในระดับโลกต่อไป

๕.๔ สินค้าประมงไทยจะได้รับความเชื่อมั่นจากตลาดผู้นำเข้าต่างประเทศว่าไม่ได้มาจากการทำประมงผิดกฎหมาย โดยมีระบบการตรวจสอบและป้องกันสัตว์น้ำ IUU เข้าสู่สายการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เป็นที่ต้องการของตลาดโลกเพิ่มขึ้น

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๖.๑ รับทราบรายงานผลการประชุมคณะทำงานร่วมระหว่างรัฐบาลไทยและคณะกรรมการยุโรป ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๖.๒ เห็นชอบในการจัดตั้ง สำนักงานประสานงานการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบและพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย

กรมประมง

กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง

โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๕๘ ๐๑๘๕

E-mail: planning_policy@yahoo.com